

การจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพครู

ด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ด้วยการสอดแทรกสมรรถนะสำคัญ

LEARNING MANAGEMENT OF TEACHERS' PROFESSIONAL COMPETENCY DEVELOPMENT IN CURRICULUM ADMINISTRATION LEARNING ASPECTS VIA INTERPOSING ESSENTIAL COMPETENCIES

วาสนา กิรติจำเริญ^{1*}, สุภาวดี วิสุวรรณ²

Wasana Keeratichamroen^{1*}, Supawadee Wisuwan²

^{1*}ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ประจำสาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา จังหวัด
นครราชสีมา 30000 ประเทศไทย

^{1*}Assistant Professor Dr., Curriculum and Instruction, Faculty of Education, Nakhon Ratchasima Rajabhat University,
Nakhon Ratchasima Province, 30000, Thailand

²อาจารย์ ดร. ประจำสาขาวิชาการศึกษาศาสตร์ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา จังหวัดนครราชสีมา 30000 ประเทศไทย

^{1*,2}Lecture Dr., Special Education, Faculty of Education, Nakhon Ratchasima Province, 30000, Thailand
E-mail address (Corresponding author) : ^{1*}wasana.k@nru.ac.th

รับบทความ : 5 ตุลาคม 2564 / ปรับแก้ไข : 23 มีนาคม 2565 / ตอรับบทความ : 28 มีนาคม 2565

Received : 5 October 2021 / Revised : 23 March 2022 / Accepted : 28 March 2022

DOI :

ABSTRACT

The purposes of this research were to: 1) study teachers' professional competencies in curriculum management and learning management and 2) develop the methodology of teachers' professional competencies in curriculum administration and learning management for students of the Bachelor of Education program via interposing essential competencies. The 242 fifth-year students who practiced vocational experience in school by purposive random sampling, and 30 second-year students who enrolled the course 102207 learning management methodology, in the 1st semester of 2021 academic year, by cluster random grouping were participants. The research tools were 1) questionnaire (IOC in between 0.60-1.00), 2) competency-based learning management plan via interposing essential competencies which has a consistent and appropriate value of 4.83, and 3) teachers' professional competencies test ($\alpha=0.81$). Data analysis was carried out with the use of percentage, mean, standard deviation, and t-test. The finding revealed that 1) overall, fifth-year students had a high level of teachers' professional competencies, especially, the highest average of teachers' professional competencies, which were media use and development, innovation, and technology for learning management. So, the average was at a high level, and 2) second-year students had teachers' professional competencies after learning was significantly higher than before at the 0.05 level, and teachers' professional competencies after learning was higher than 70 percent criterion with not statistical significance at 0.05 level.

Keywords : Teachers' professional competencies, Curriculum administration and learning management, Essential competencies

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสมรรถนะวิชาชีพครูด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ของนักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต 2) พัฒนาสมรรถนะวิชาชีพครูด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้รายวิชาวิธีวิทยาการจัดการเรียนรู้ของนักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิตด้วยการสอดแทรกสมรรถนะสำคัญกลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต ชั้นปีที่ 5 จำนวน 242 คน ที่กำลังฝึกประสบการณ์วิชาชีพในโรงเรียน ได้มาด้วยวิธี การเลือกแบบเจาะจง และนักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต ชั้นปีที่ 2 ที่ลงทะเบียนเรียนรายวิชา 102207 วิธีวิทยาการจัดการเรียนรู้ ภาคการศึกษาที่ 1 ปีการศึกษา 2564 ซึ่งได้มาโดยวิธีการสุ่มแบบแบ่งกลุ่มจำนวน 30 คน เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง ได้แก่ 1) แบบสอบถามสมรรถนะวิชาชีพครูด้านการบริหารหลักสูตร

และการจัดการเรียนรู้ (ค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.60-1.00) 2) แผนการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะด้วยการสอดแทรกสมรรถนะสำคัญ ซึ่งมีค่าความสอดคล้องและเหมาะสม เท่ากับ 4.83 และ 3) แบบวัดสมรรถนะวิชาชีพครู (ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.81) สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที ผลการวิจัย พบว่า 1) นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิตชั้นปีที่ 5 มีสมรรถนะวิชาชีพครูด้านการบริหารจัดการหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยตัวบ่งชี้ที่มีค่าเฉลี่ยสมรรถนะวิชาชีพครูสูงสุด คือ ตัวบ่งชี้ที่ 4 การใช้และพัฒนาสื่อ นวัตกรรม เทคโนโลยีเพื่อการจัดการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก และ 2) นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต ชั้นปีที่ 2 มีสมรรถนะวิชาชีพครูด้านการบริหารจัดการหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ รายวิชาวิธีวิทยาการจัดการเรียนรู้ด้วยการสอดแทรกสมรรถนะสำคัญ ส่งผลให้มีสมรรถนะวิชาชีพครูหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และสมรรถนะวิชาชีพครูหลังเรียนสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 70 อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

คำสำคัญ : สมรรถนะวิชาชีพครู, การบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้, สมรรถนะสำคัญ

บทนำ

การจัดการศึกษาของประเทศไทยในปัจจุบัน ประสบปัญหาเรื่องหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน และการวัดและประเมินผล ซึ่งส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และคุณภาพของผู้เรียนและผู้สำเร็จการศึกษา ดังนั้น การปรับหลักสูตรให้เป็นหลักสูตรฐานสมรรถนะ เป็นทางเลือกหนึ่งที่มีศักยภาพที่จะตอบโจทย์ปัญหาของครูและนักเรียนที่เกิดขึ้น เนื่องจากเป็นหลักสูตรที่มีความยืดหยุ่นและการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะเชิงรุก จะช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนพัฒนาสมรรถนะที่จำเป็นต่อการใช้ชีวิต การทำงาน การเรียนรู้ และการแก้ปัญหาต่าง ๆ ช่วยให้ครูสามารถพัฒนาผู้เรียนที่มีความพร้อมแตกต่างกันได้รับการพัฒนาเป็นลำดับขั้น รวมทั้งช่วยพัฒนาผู้เรียนให้เกิดสมรรถนะสามารถปรับตัวได้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงและความต้องการใหม่ ๆ ของสังคมและโลกในศตวรรษที่ 21 (Office of the Education Council, 2020, p. Introduction)

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้กำหนดสมรรถนะวิชาชีพครู โดยแบ่งเป็นสมรรถนะหลัก (Core competency) ซึ่งประกอบด้วย 5 สมรรถนะ ได้แก่ สมรรถนะด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์ สมรรถนะด้านการบริการที่ดี สมรรถนะด้านการพัฒนาตนเอง สมรรถนะด้านการทำงานเป็นทีม และสมรรถนะด้านจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพครู และสมรรถนะประจำสายงาน (Functional competency) ซึ่งประกอบด้วย 6 สมรรถนะ ได้แก่ สมรรถนะด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ สมรรถนะด้านการพัฒนาผู้เรียน สมรรถนะด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน สมรรถนะด้านการวิเคราะห์ สังเคราะห์และการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน สมรรถนะด้านภาวะผู้นำ และสมรรถนะด้านการสร้างความสัมพันธ์และร่วมมือกับชุมชน โดยสมรรถนะด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ (Curriculum and learning management) เป็นสมรรถนะในด้านความสามารถในการสร้างและพัฒนาหลักสูตร การเรียนรู้อย่างสอดคล้องและเป็นระบบ จัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ใช้และพัฒนาสื่อ นวัตกรรม เทคโนโลยี และการวัดประเมินผลการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลสูงสุด (Suthasinobon, 2017, pp. 59-65) ซึ่งหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต พุทธศักราช 2562 คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา จัดเป็นหลักสูตรฐานสมรรถนะ โดยในรายวิชาวิธีวิทยาการจัดการเรียนรู้ รหัสวิชา 100207 เป็นรายวิชาที่อยู่ในหมวดวิชาเฉพาะกลุ่มวิชาชีพครูบังคับที่ได้กำหนดเป้าหมายหลักคือการพัฒนาศักยภาพของนักศึกษาให้มีสมรรถนะทางวิชาชีพตามเป้าหมายที่หลักสูตรกำหนด

การจัดการเรียนการสอนโดยใช้เทคนิค 5W1H เป็นแนวทางหนึ่งที่ใช้การตั้งคำถามเพื่อส่งเสริมและพัฒนาความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของผู้เรียน โดยคำถามจะประกอบด้วย ใคร (Who) ทำอะไร (What) ที่ไหน (Where) เมื่อไร (When) ทำไม (Why) และอย่างไร (How) ซึ่งการใช้เทคนิค 5W1H จะเป็นการฝึกให้ผู้เรียนได้คิดเชิงวิเคราะห์ คิดแก้ปัญหาและคิดตัดสินใจ (Chareonwongsak, 2010, p. 95) ดังนั้นจึงถือว่าเทคนิค 5W1H จะช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนมีสมรรถนะสำคัญได้ และสืบเนื่องจากผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-NET) วิชาวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ พบว่า คะแนนเฉลี่ยของนักเรียนไทยยังต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน และผลการประเมิน PISA รอบปี 2018 จาก 79 ประเทศทั่วโลก พบว่า คะแนนวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ของประเทศไทยมีแนวโน้มคงที่ เมื่อเทียบกับปีก่อน ๆ แต่คะแนนการอ่านลดลง ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่าความฉลาดรู้ (Literacy) หรือสมรรถนะในการเชื่อมโยงความรู้ แนวคิดทางวิทยาศาสตร์ และคณิตศาสตร์ เพื่อวิเคราะห์สถานการณ์ หรือปัญหา การหาคำตอบ แสดงเหตุผล หรือลงข้อสรุปได้อย่างมีวิจารณญาณ สามารถสื่อสารได้อย่างเหมาะสม ของนักเรียนไทยยังอยู่ในระดับที่ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยประเทศไทยจึงจำเป็นต้องยกระดับคุณภาพการศึกษาโดยปรับเปลี่ยนการเรียนรู้จากเดิมที่เคยเน้นเนื้อหาวิชาเป็นการสอนเพื่อพัฒนาสมรรถนะและความฉลาดรู้ของนักเรียน มากกว่าที่จะเน้นให้เกิดการพัฒนาความรู้แต่เพียงอย่างเดียว เพราะความฉลาดรู้และสมรรถนะเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับคนไทย ที่ต้องมีเพื่อเป็นทักษะพื้นฐานในศตวรรษที่ 21 (The Institute for the Promotion of Teaching Science and Technology, 2021, p. 1) ซึ่งสอดคล้องกับสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (Office of the Education Council, 2020, p. 5) ที่กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะเป็นการจัดการเรียนการสอนที่ใช้ผลลัพธ์การเรียนรู้เป็นเป้าหมาย คือ มุ่งเน้นผลที่จะเกิดกับผู้เรียน ซึ่งก็คือความสามารถของผู้เรียนในการประยุกต์ใช้ความรู้ความสามารถของผู้เรียนในการประยุกต์ใช้ความรู้ ทักษะ เจตคติ และคุณลักษณะต่าง ๆ อย่างเป็นองค์รวมในการปฏิบัติงาน การแก้ปัญหา และการใช้ชีวิต เป็นการเรียนการสอนที่เชื่อมโยงกับชีวิตจริง เรียนรู้เพื่อให้สามารถใช้งานได้จริงในสถานการณ์ต่าง ๆ ในชีวิตจริง เป็นการเรียนเพื่อใช้ประโยชน์ ไม่ใช่การเรียนเพื่อรู้เท่านั้น

จากสภาพปัญหาที่กล่าวมา พบว่า ครูผู้สอนเป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนไปสู่ความสำเร็จ และจากการวิเคราะห์ผลการใช้หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต พุทธศักราช 2562 ซึ่งเป็นหลักสูตรฐานสมรรถนะ พบว่า นักศึกษาคควรได้รับการพัฒนาในด้านการออกแบบการจัดการเรียนรู้ให้สามารถปฏิบัติงานให้ประสบความสำเร็จ ในวิชาชีพครู ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมุ่งศึกษาผลการผลิตบัณฑิตของคณะครุศาสตร์ให้เป็นครูยุคใหม่ที่มีสมรรถนะทางวิชาชีพ จึงได้ทำวิจัยเพื่อศึกษาสมรรถนะวิชาชีพครูด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ของนักศึกษาและพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพครูด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ของนักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิตด้วยการสอดแทรกสมรรถนะสำคัญ

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสมรรถนะวิชาชีพครูด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ของนักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต
2. เพื่อพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพครูด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ รายวิชาวิธีวิทยาการจัดการเรียนรู้ของนักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต ด้วยการสอดแทรกสมรรถนะสำคัญ

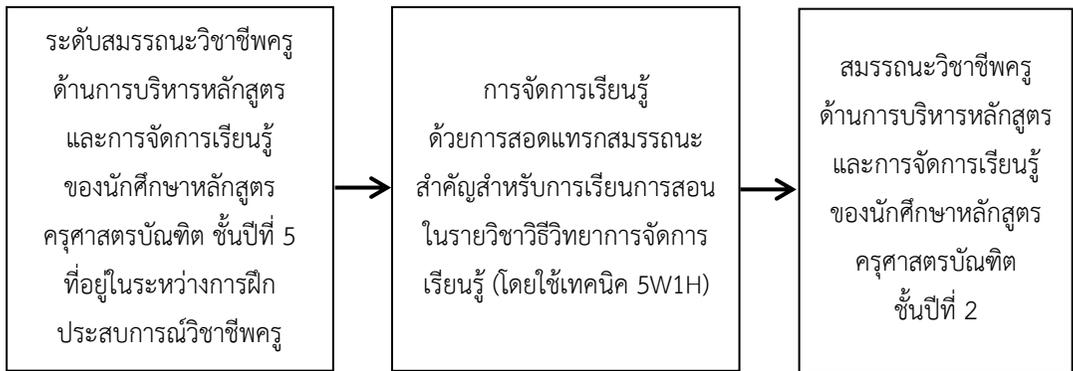
ประโยชน์การวิจัย

1. เป็นแนวทางการออกแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพครู สำหรับนักศึกษาวิชาชีพครู และครูประจำการ ซึ่งเป็นบทบาทหน้าที่ของคณะครุศาสตร์ในการผลิตและพัฒนาครูประจำการ
2. ได้องค์ความรู้ใหม่ คือ โมเดลของการจัดการเรียนรู้ด้วยการสอดแทรกสมรรถนะสำคัญ ที่เกิดจากการวิจัย เพื่อนำไปใช้ในการบูรณาการกับการเรียนการสอนและการบริการวิชาการ

การทบทวนวรรณกรรมและกรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้แนวคิดของ McClelland นักจิตวิทยาของมหาวิทยาลัย Harvard ที่เน้นคุณลักษณะเชิงพฤติกรรมของบุคคล เกี่ยวกับผลการปฏิบัติงานที่โดดเด่นในสถานการณ์ที่หลากหลาย ประกอบด้วย ความรู้ (Knowledge) ทักษะ (Skills) ความสามารถ (Ability) และคุณลักษณะอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับสมรรถนะประจำสายงาน (Functional competency) ด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ (Curriculum and Learning management) (Office of the Basic Education Commission, 2010, pp. 8-9) ซึ่งการวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาสมรรถนะวิชาชีพครู ด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ของนักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต และพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพครู ด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ของนักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิตด้วยการสอดแทรกสมรรถนะสำคัญ ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

1. การบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ หมายถึง สมรรถนะประจำสายงานด้านหนึ่ง ที่ควรส่งเสริมและพัฒนาให้เกิดกับผู้เรียน ประกอบด้วยตัวบ่งชี้ 5 ด้าน ได้แก่ การสร้างและพัฒนาหลักสูตร ความรู้ ความสามารถในการออกแบบการเรียนรู้ การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การใช้และพัฒนาสื่อนวัตกรรมเทคโนโลยี เพื่อการจัดการเรียนรู้ และการวัดและประเมินผลการเรียนรู้
2. สมรรถนะสำคัญ หมายถึง คุณลักษณะเชิงพฤติกรรมของนักศึกษาที่เป็นผลมาจากความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะด้านอื่น ๆ ที่ทำให้นักศึกษาสามารถปฏิบัติงานหรือสร้างผลงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งในที่นี้ ประกอบด้วย 5 สมรรถนะสำคัญ ได้แก่ ความสามารถในการสื่อสาร ความสามารถในการคิด ความสามารถในการแก้ปัญหา ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต และความสามารถในการใช้เทคโนโลยี
3. เทคนิค 5W1H หมายถึง เทคนิคการสอนที่ใช้เพื่อฝึกคิดพิจารณาข้อมูลหรือเหตุการณ์ต่าง ๆ ประกอบด้วย 1) What (อะไร) คือ สิ่งที่เราต้องรู้ว่า เราจะทำอะไร แต่ละคนทำอะไรบ้าง 2) Where (ที่ไหน) คือ สิ่งที่เราต้องรู้ว่า สถานที่ ที่เราจะทำว่าจะทำที่ไหน หรือเหตุการณ์หรือสิ่งที่ทำนั้นอยู่ที่ไหน 3) When (เมื่อไหร่) คือ สิ่งที่เราต้องรู้ว่า ระยะเวลาที่จะทำงานถึงสิ้นสุด เหตุการณ์หรือสิ่งที่ทำนั้นเกิดขึ้นเมื่อไหร่ 4) Why (ทำไม) คือ สิ่งที่เราต้องรู้ว่า สิ่งที่เราจะทำงานนั้นทำด้วยเหตุผลใด เหตุใดจึงได้ทำสิ่งนั้น หรือเกิดเหตุการณ์นั้น ๆ 5) Who (ใคร) คือ สิ่งที่เราต้องรู้ว่าใครรับผิดชอบ ใครเกี่ยวข้องกับใครได้รับผลกระทบในเรื่องนั้นบ้าง และ 6) How (อย่างไร) คือ สิ่งที่เราต้องรู้ว่า เราจะสามารถทำทุกอย่างให้บรรลุผลได้อย่างไร เหตุการณ์หรือสิ่งที่ทำนั้นทำอย่างไรบ้าง ผู้สอนสามารถใช้เทคนิค 5W1H เพื่อให้ผู้เรียนแสดงความคิดเห็น ซึ่งเป็นเทคนิคที่ช่วยส่งเสริมสมรรถนะสำคัญ ทั้ง 5 สมรรถนะ

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey research) และการวิจัยเชิงทดลอง (Experimental research) มีวิธีดำเนินการวิจัยดังต่อไปนี้

ประชากร กลุ่มเป้าหมาย และกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา ซึ่งไม่ทราบจำนวนประชากรที่แน่นอน กำหนดกลุ่มเป้าหมาย โดยแบ่งออกเป็น 2 ระยะ ประกอบด้วย

ระยะที่ 1 การศึกษาสมรรถนะวิชาชีพครูด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ของนักศึกษา การดำเนินการวิจัยของระยะนี้ใช้วิธีการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey research) กำหนดกลุ่มเป้าหมายที่ได้มาด้วยวิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling) (Srisa-ard, 2017, p. 45) เป็นนักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา ชั้นปีที่ 5 ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 242 คนที่กำลังฝึกประสบการณ์วิชาชีพในโรงเรียน

ระยะที่ 2 การพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพครูด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้รายวิชา วิธีวิทยาการจัดการเรียนรู้ของนักศึกษา การดำเนินการวิจัยของระยะนี้ใช้วิธีการวิจัยเชิงทดลอง (Experimental research) กำหนดกลุ่มตัวอย่างซึ่งได้มาโดยวิธีการสุ่มแบบแบ่งกลุ่ม (Cluster random sampling) (Tanya, 2013, p. 106) เป็นนักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา ชั้นปีที่ 2 ที่ลงทะเบียนเรียนรายวิชา 102207 วิธีวิทยาการจัดการเรียนรู้ ภาคการศึกษาที่ 1 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 1 หมู่เรียน 30 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย มีดังต่อไปนี้

1. แบบสอบถามสมรรถนะวิชาชีพครูด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ มีลักษณะข้อคำถามแบบปลายปิดแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Likert scale) ของ Likert (1961, p. 74) จำนวน 5 ระดับ ได้แก่ 5 หมายถึงมากที่สุด 4 หมายถึงมาก 3 หมายถึงปานกลาง 2 หมายถึงน้อย และ 1 หมายถึงน้อยที่สุด ซึ่งแบ่งข้อคำถามตามตัวบ่งชี้ของสมรรถนะด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ ตามแนวทางที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2553 กำหนด อันประกอบด้วย พฤติกรรมบ่งชี้ 5 ด้าน คือ ด้านการสร้างและพัฒนาหลักสูตร (จำนวน 4 ข้อ) ด้านความรู้ความสามารถในการออกแบบการเรียนรู้ (จำนวน 10 ข้อ)

ด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (จำนวน 7 ข้อ) ด้านการใช้และพัฒนาสื่อ นวัตกรรม เทคโนโลยี เพื่อการจัดการเรียนรู้ (จำนวน 3 ข้อ) และด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ (จำนวน 4 ข้อ) รวมรายการ พฤติกรรมทั้งหมด จำนวน 28 ข้อ กำหนดกรอบและขอบข่ายสมรรถนะวิชาชีพครู ด้านการบริหารหลักสูตรและ การจัดการเรียนรู้ จากนั้นยกร่างแบบสอบถาม และนำเสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน เพื่อตรวจสอบคุณภาพของ เครื่องมือ โดยใช้สูตรการคำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้อง หรือที่เรียกว่า IOC โดยยึดเกณฑ์เฉลี่ยความสอดคล้อง ตั้งแต่ 0.50-1.00 ของบุญชม ศรีสะอาด (Srisa-ard, 2017, p. 67) พบว่า มีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.60-1.00 ถือว่า ผ่านเกณฑ์ที่กำหนดทุกข้อคำถาม

2. แผนการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับสมรรถนะสำคัญ เป็นแผนการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับสมรรถนะ สำคัญโดยใช้เทคนิค 5W1H หน่วยที่ 1 เรื่อง ครูนักเรียนรู้สู่ผู้นำนวัตกรรม (Teachers as Learners to Innovators) ซึ่งได้มาจากการวิเคราะห์คำอธิบายรายวิชาวิธีวิทยาการจัดการเรียนรู้ 100207 สำหรับใช้จัดการเรียนการสอน ให้นักศึกษาศึกษาหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต ชั้นปีที่ 2 ทำการศึกษากรอบสมรรถนะวิชาชีพครูประจำสายงาน (Functional competency) ด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ ซึ่งประกอบด้วย 6 สมรรถนะ คือ 1) การบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ 2) การพัฒนาผู้เรียน 3) การบริหารจัดการชั้นเรียน 4) การวิเคราะห์ สังเคราะห์ และการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน 5) ภาวะผู้นำครู และ 6) การสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชน เพื่อการจัดการเรียนรู้ และสร้างแผนการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับสมรรถนะสำคัญ (ทั้ง 5 ด้าน) โดยใช้เทคนิค 5W1H ที่ พร้อมทั้งศึกษาสมรรถนะกรอบแนวคิดพัฒนาสมรรถนะการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ เพื่อใช้เป็น กรอบแนวคิดพื้นฐานสำหรับใช้จัดการเรียนการสอนในรายวิชาวิธีวิทยาการจัดการเรียนรู้ โดยใช้เวลาสอน 5 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 4 คาบ แล้วนำแผนการจัดการเรียนรู้ส่งให้ผู้เชี่ยวชาญ 5 คน ประเมินความสอดคล้องและเหมาะสมของ แผนการจัดการเรียนรู้ จำแนกเป็น 5 ระดับ และเกณฑ์การแปลผล (Tanya, 2013, pp. 161-162) ดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง มีความสอดคล้องและเหมาะสมในระดับมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง มีความสอดคล้องและเหมาะสมในระดับมาก

ระดับ 3 หมายถึง มีความสอดคล้องและเหมาะสมในระดับปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง มีความสอดคล้องและเหมาะสมในระดับน้อย

ระดับ 1 หมายถึง มีความสอดคล้องและเหมาะสมในระดับน้อยที่สุด

สำหรับเกณฑ์การแปลผลการประเมินความสอดคล้อง ความเหมาะสม และความเป็นไปได้ มีดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51-5.00 หมายถึง มีระดับความสอดคล้องและความเหมาะสม อยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51-4.50 หมายถึง มีระดับความสอดคล้องและความเหมาะสม อยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51-3.50 หมายถึง มีระดับความสอดคล้องและความเหมาะสม อยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51-2.50 หมายถึง มีระดับความสอดคล้องและความเหมาะสม อยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00-1.50 หมายถึง มีระดับความสอดคล้องและความเหมาะสม อยู่ในระดับน้อยที่สุด

ทั้งนี้ พบว่า แผนการจัดการเรียนรู้มีคะแนนเฉลี่ยความสอดคล้องและเหมาะสม เท่ากับ 4.83 ซึ่งอยู่ในระดับ มากที่สุด คณะผู้วิจัยได้ทำการปรับปรุงและแก้ไขแผนการจัดการเรียนรู้ตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญเพื่อให้มี ความสมบูรณ์มากขึ้น โดยแก้ไขในประเด็นการเขียนตัวอย่างคำถามของเทคนิค 5W1H และการเพิ่มเวลาของชั้นจัด สถานการณ์ใหม่ที่ซับซ้อน (Challenge) แล้วจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ฉบับสมบูรณ์สำหรับนำไปใช้ดำเนินการเรียน การสอนกับกลุ่มตัวอย่าง

3. แบบวัดสมรรถนะวิชาชีพรู้ เป็นข้อสอบแบบเลือกตอบ 5 ตัวเลือก จำนวน 15 ข้อ ที่สร้างขึ้นเพื่อวัดสมรรถนะวิชาชีพรู้ด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ รายวิชาวิธีวิทยาการจัดการเรียนรู้ ของนักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต แบบวัดชุดนี้จะใช้ในการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนโดยใช้เวลาในการทำข้อสอบ 60 นาที การหาคุณภาพของแบบวัดสมรรถนะวิชาชีพรู้โดยนำไป Try Out กับนักศึกษาชั้นปีที่ 2 ที่เรียนรายวิชาวิธีวิทยาการจัดการเรียนรู้มาแล้ว จำนวน 35 คน พบว่ามีค่าความยากง่าย (p) อยู่ระหว่าง 0.20-0.63 ค่าอำนาจจำแนก (r) อยู่ระหว่าง 0.25-0.50 และหาค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ โดยใช้สูตรของ Kuder-Richardson 20 (KR-20) (Srisard, 2017, pp. 85-86) ได้เท่ากับ 0.81

งานวิจัยนี้ได้รับการรับรองจริยธรรมในมนุษย์ จากมหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา ใบรับรองหมายเลข HE-110-2564 รับรองวันที่ 25 เดือนมีนาคม พ.ศ. 2564

การเก็บรวบรวมข้อมูลและการดำเนินการทดลอง

1. การศึกษาสมรรถนะวิชาชีพรู้ด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ของนักศึกษาดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยทำการสำรวจความคิดเห็นของนักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต ชั้นปีที่ 5 คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมาที่กำลังเรียนรายวิชาปฏิบัติการสอน ภาคการศึกษาที่ 2 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 242 คน ด้วยแบบสอบถามสมรรถนะวิชาชีพรู้ด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้

2. การพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพรู้ด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ รายวิชาวิธีวิทยาการจัดการเรียนรู้ ดำเนินการทดลอง ดังนี้

2.1 ก่อนการทดลอง ให้นักศึกษาทดสอบก่อนเรียนโดยใช้แบบวัดสมรรถนะวิชาชีพรู้

2.2 ดำเนินการทดลอง โดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้ที่สอดแทรกสมรรถนะสำคัญ หน่วยที่ 1 เรื่องครูนักเรียนผู้สนับสนุนวัดการ ระยะเวลาสอน 5 ครั้ง ๆ ละ 4 คาบ รวมเวลา 20 คาบ

2.3 หลังการทดลอง ให้นักศึกษาทดสอบหลังเรียนโดยใช้แบบวัดสมรรถนะวิชาชีพรู้

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐาน โดยคำนวณหาค่าเฉลี่ย (Mean : $\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation : S.D.) ของคะแนนจากแบบสอบถามสมรรถนะวิชาชีพรู้และแบบวัดสมรรถนะวิชาชีพรู้ โดยแสดงผลการวิจัยเป็นการแปลความหมายค่าเฉลี่ยตามเกณฑ์ของบุญชม ศรีสะอาด (Srisard, 2017, pp. 99-100) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย ระหว่าง 4.51-5.00 หมายความว่า ระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย ระหว่าง 3.51-4.50 หมายความว่า ระดับมาก

ค่าเฉลี่ย ระหว่าง 2.51-3.50 หมายความว่า ระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย ระหว่าง 1.51-2.50 หมายความว่า ระดับน้อย

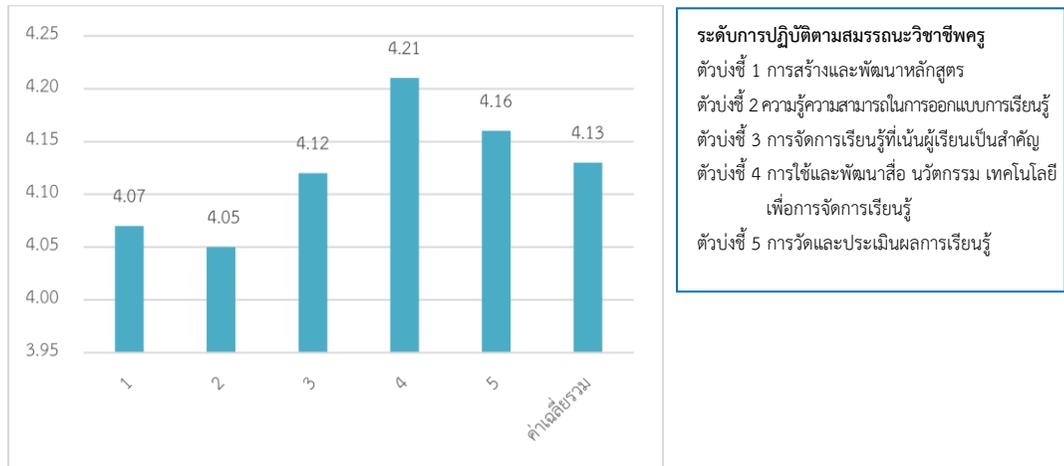
ค่าเฉลี่ย ระหว่าง 1.00-1.50 หมายความว่า ระดับน้อยที่สุด

2. การวิเคราะห์เพื่อเปรียบเทียบสมรรถนะวิชาชีพรู้ก่อนเรียนและหลังเรียน ด้วยการทดสอบค่าที (t-test for dependent)

3. การวิเคราะห์เพื่อเปรียบเทียบสมรรถนะวิชาชีพรู้หลังเรียน โดยคณะผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์การเปรียบเทียบกับเกณฑ์ร้อยละ 70 ด้วยการทดสอบค่าที (t-test for one sample)

ผลการวิจัย

ผลการศึกษาสมรรถนะวิชาชีพครูด้านการบริหารจัดการหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ของนักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต แสดงดังภาพ 2

ภาพ 2 สมรรถนะวิชาชีพครูด้านการบริหารจัดการหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ของนักศึกษา

จากภาพ 2 พบว่า ระดับการปฏิบัติตามสมรรถนะวิชาชีพครู ด้านการบริหารจัดการหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ของนักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.13$) หากพิจารณาตามตัวบ่งชี้ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ตัวบ่งชี้ที่ 4 การใช้และพัฒนาสื่อ นวัตกรรม เทคโนโลยีเพื่อการจัดการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.21$) รองลงมาได้แก่ ตัวบ่งชี้ที่ 5 การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.16$) และตัวบ่งชี้ที่มีค่าเฉลี่ยเป็นอันดับที่ 3 ได้แก่ ตัวบ่งชี้ที่ 3 ด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.12$) ตามลำดับ

ผลการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพครูด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ รายวิชาวิธีวิทยาการจัดการเรียนรู้ของนักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต ด้วยการสอดแทรกสมรรถนะสำคัญ แสดงดังตาราง 1 และตาราง 2

ตาราง 1 การเปรียบเทียบสมรรถนะวิชาชีพครูด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ด้วยการสอดแทรกสมรรถนะสำคัญก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้

สมรรถนะวิชาชีพครู	N	คะแนนเต็ม	$\bar{X}$	S.D.	t	p
ก่อนเรียน	30	15	3.57	1.59	19.784*	0.000
หลังเรียน	30	15	10.73	1.31		

* $p < 0.05$

จากตาราง 1 พบว่า ก่อนการจัดการเรียนรู้ นักศึกษามีคะแนนสมรรถนะวิชาชีพครูเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 3.57 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 1.59 หลังการจัดการเรียนรู้ นักศึกษามีคะแนนสมรรถนะวิชาชีพครูเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 10.73 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 1.31 สรุปผลการวิจัยได้ว่า นักศึกษามีสมรรถนะวิชาชีพครูจากการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพครู ด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ ด้วยการสอดแทรกสมรรถนะสำคัญหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตาราง 2 การเปรียบเทียบสมรรถนะวิชาชีพครูด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ด้วยการสอดแทรกสมรรถนะสำคัญหลังการจัดการเรียนรู้กับเกณฑ์ร้อยละ 70

	N	คะแนนเต็ม	คะแนนร้อยละ 70	$\bar{X}$	S.D.	t	p
หลังเรียน	30	15	10.5	10.73	1.31	0.975	0.338

* $p < 0.05$

จากตาราง 2 พบว่า นักศึกษามีสมรรถนะวิชาชีพครูหลังเรียนเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 10.73 สรุปผลการวิจัยได้ว่า นักศึกษามีสมรรถนะวิชาชีพครูด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ด้วยการสอดแทรกสมรรถนะสำคัญ หลังเรียนสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 70 อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

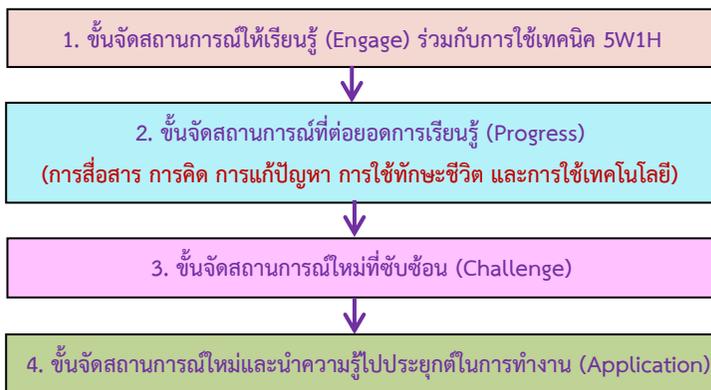
อภิปรายผล

ภาพรวมของนักศึกษามีสมรรถนะวิชาชีพครูด้านการบริหารจัดการหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ อยู่ในระดับมาก โดยตัวบ่งชี้ที่มีค่าเฉลี่ยสมรรถนะวิชาชีพครูสูงสุด คือ ตัวบ่งชี้ที่ 4 การใช้และพัฒนาสื่อ นวัตกรรม เทคโนโลยีเพื่อการจัดการเรียนรู้ รองลงมาได้แก่ ตัวบ่งชี้ที่ 5 การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ และตัวบ่งชี้ที่ 3 ด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากในทุกตัวบ่งชี้ โดยสมรรถนะวิชาชีพครูจะเป็นสิ่งที่สะท้อนถึงคุณภาพของผู้สอนที่ส่งผลไปยังผู้เรียน ดังนั้นนักการศึกษาและองค์กรการศึกษาต่าง ๆ จึงมีการศึกษาและทำการวิจัยเพื่อพัฒนาสมรรถนะของครูและเป็นการยกระดับคุณภาพครูในด้านต่าง ๆ เพื่อก้าวสู่ความเป็นครูมืออาชีพมากยิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับซูซีย์ สมิททิกไร (Smithikrai, 2009, p. 9) ที่ได้กล่าวถึงความสำคัญของสมรรถนะว่าจะช่วยให้องค์กรสามารถคัดสรรบุคคลที่มีความรู้ ทักษะและความสามารถ ตลอดจนพฤติกรรมที่เหมาะสมกับงานเพื่อปฏิบัติงานได้สำเร็จตามความต้องการ และช่วยให้ผู้ปฏิบัติงานทราบถึงระดับความรู้ ทักษะและความสามารถของตนเองว่าอยู่ในระดับใดและจำเป็นต้องพัฒนาในเรื่องใด ซึ่งจะช่วยให้เกิดการเรียนรู้ด้วยตนเองมากขึ้น และสอดคล้องกับ สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (Office for National Education Standards and Quality Assessment (Public Organization), 2014, p. 11) ที่ได้ระบุถึงความสำคัญในการพัฒนาครูให้มีคุณภาพและมาตรฐานทางวิชาชีพ ซึ่งปรากฏในหมวด 7 มาตรา 52 คือ “ให้กระทรวงส่งเสริมให้มีระบบ กระบวนการผลิต การพัฒนาครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาให้มีคุณภาพและมาตรฐานที่เหมาะสมกับการเป็นวิชาชีพชั้นสูง โดยการกำกับและประสานให้สถาบันที่ทำหน้าที่ผลิตและพัฒนาครู คณาจารย์ รวมทั้งบุคลากรทางการศึกษาให้มีความพร้อมและมีความเข้มแข็งในการเตรียมบุคลากรใหม่ และการพัฒนาบุคลากรประจำการต่อเนื่อง ซึ่งผลการวิจัยของ Sebalo and Teslenko (2020, p. 105) ที่เสนอแนะว่า ข้อได้เปรียบที่สำคัญของครูคือทักษะและความสามารถที่พวกเขาจะได้รับการวางแผนและคาดการณ์ในการใช้แหล่งข้อมูลและสื่อต่าง ๆ โดยเฉพาะ ICT เพื่อค้นหาและพัฒนาสื่อการศึกษาอย่างอิสระสำหรับการวิเคราะห์ เปรียบเทียบ ข้อมูล ข้อเท็จจริง เพื่อโต้แย้งความคิดเห็นที่จะรับผิดชอบและตัดสินใจดำเนินกิจกรรมในอนาคต

นักศึกษามีสมรรถนะวิชาชีพครูด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ รายวิชาวิธีวิทยาการจัดการเรียนรู้ด้วยการสอดแทรกสมรรถนะสำคัญ ส่งผลให้สมรรถนะวิชาชีพครูหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เนื่องจากว่าหน่วยการเรียนรู้ ครูนักเรียนรุ่นนวัตกรรม ได้ออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค 5W1H เพื่อช่วยส่งเสริมให้นักศึกษาได้ฝึกคิด โดยนักศึกษาจะได้ฝึกออกแบบเขียนแผนการ

จัดการเรียนรู้ที่มาจากสถานการณ์ ที่ผู้สอนกำหนดให้ เช่น ปัญหานักเรียนขาดระเบียบวินัย ปัญหานักเรียนขาดทักษะทางสังคม และปัญหาการเรียนไม่กล้าแสดงออก และเมื่อนักศึกษาเขียนแผนเสร็จจะได้สาคิการสอน ซึ่งเป็นการสาคิการสอนแบบออนไลน์ นักศึกษาจะได้ออกแบบและนำเสนอผลงานอย่างสร้างสรรค์และหลากหลาย ตลอดจนได้เปิดโอกาสให้มีการประเมินและอภิปรายให้ข้อเสนอแนะต่อผลงานของนักศึกษาแต่ละงานด้วย นับว่ากิจกรรมที่ได้ออกแบบในหน่วยการเรียนรู้นี้เป็นการสอดแทรกสมรรถนะสำคัญทั้ง 5 ด้าน ได้แก่ ความสามารถในการสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา การใช้ทักษะชีวิต และความสามารถในการใช้เทคโนโลยี ซึ่งส่งผลให้นักศึกษามีสมรรถนะวิชาชีพครูด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้หลังเรียนในระดับที่สูงขึ้นกว่าก่อนเรียนตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ซึ่งสอดคล้องกับคุรุสภา (Regulations of the Teachers Council of Thailand on Professional Standards (No. 4) 2019, 2020, pp. 10-14) ที่ได้ระบุสมรรถนะทางวิชาชีพครูด้านเนื้อหาวิชาที่สอน หลักสูตร การสอน และเทคโนโลยีดิจิทัลในการจัดการเรียนรู้ ว่าสมรรถนะที่ครูจะต้องมีด้านหนึ่งคือการบริหารจัดการชั้นเรียนให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ และสอดคล้องกับธฤตมน บุญญานนท์ และวรชัย วิทยุอุปโคตร (Boonyanon & Viphoouparakhot, 2020, p.42) ที่สรุปว่าสิ่งสำคัญสำหรับสมรรถนะด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ คือครูจะต้องคำนึงถึงผลการเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นเป้าหมายสำคัญ สอดคล้องกับงานวิจัยของภัทราพร เกษสังข์ และคณะ (Kessunk et al., 2019, p. 133) ที่ทำงานวิจัยเกี่ยวกับการศึกษาสมรรถนะวิชาชีพครูและประเมินความต้องการจำเป็นเพื่อพัฒนาวิชาชีพครูในศตวรรษที่ 21 พบว่าสมรรถนะวิชาชีพครูในศตวรรษที่ 21 ด้านที่มีความจำเป็นอันดับแรก คือ สมรรถนะด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ และสอดคล้องกับงานวิจัยของบุญฤดี อุดมผล และคณะ (Udomphol et al., 2020, pp. 36-54) ที่ทำวิจัยเรื่องการพัฒนารูปแบบการเสริมสร้างสมรรถนะความเป็นครูเชิงพุทธบูรณาการของนักศึกษาคณะครุศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏ และพบว่าหลังการทดลองใช้ นักศึกษามีสมรรถนะความเป็นครูสูงกว่าก่อนการทดลอง เนื่องจากซึ่งกระบวนการพัฒนาการเสริมสร้างสมรรถนะความเป็นครูจะส่งเสริมให้นักศึกษาเกิดสมรรถนะความเป็นครูด้านความรู้ ด้านทักษะการจัดการเรียนรู้ การประพุดิตนเป็นครูที่ดีและการสร้างความสัมพันธ์กับผู้ปกครองและชุมชน แต่จากผลการวิจัย พบว่า สมรรถนะวิชาชีพครูหลังเรียนสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 70 อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เนื่องจากว่า สมรรถนะวิชาชีพครูเป็นตัวแปรที่ต้องใช้เวลาในการฝึกมาก ซึ่งตัวบ่งชี้ทั้ง 5 ด้าน คือ การสร้างและพัฒนาหลักสูตร ความรู้ ความสามารถในการออกแบบการเรียนรู้ การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การใช้และพัฒนาสื่อวัตกรรมเทคโนโลยีเพื่อการจัดการเรียนรู้ และการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ เป็นตัวชี้บ่งที่ควรวัดผลและประเมินผลโดยใช้วิธีอื่น ๆ นอกเหนือจากการวัดด้วยข้อสอบ สอดคล้องกับกระทรวงศึกษาธิการ (Ministry of Education, 2019, p. 14) ที่กล่าวว่า การวัดและประเมินผลฐานสมรรถนะควรจะเป็นการประเมินตามสภาพจริง (Authentic assessment) จากสิ่งที่ผู้เรียนได้ปฏิบัติจริงโดยประเมินจากความก้าวหน้าในการปฏิบัติงาน เช่น การประเมินตนเอง (Self-assessment) ซึ่งจากการวิจัยได้ให้นักศึกษาเขียนสะท้อนผลการเรียนรู้ (Learning log) และพบว่า นักศึกษาสามารถเกิดสมรรถนะวิชาชีพครู สามารถออกแบบการเรียนรู้โดยใช้เทคนิควิธีสอนที่เหมาะสมกับผู้เรียนที่มีความแตกต่างกันและไม่น่าเบื่อ และได้เขียนแผนการจัดการเรียนรู้ที่ใช้วิธีการสอนที่สอดคล้องกับการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และได้ใช้สื่อที่หลากหลาย นอกเหนือจากหนังสือเรียน เช่น แผนผังความคิด เกม Kahoot หรือแม้แต่เว็บไซต์ทางอินเทอร์เน็ตที่ช่วยให้ผู้เรียนไม่เกิดการเบื่อหน่ายจากการเรียนในรูปแบบเดิม ๆ สอดคล้องกับสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (Office of the Education Council, 2020, p. 30) ที่เสนอว่า การจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะควรเน้นการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ที่เป็นการให้ข้อมูลและการใช้ข้อมูลย้อนกลับ เพื่อการปรับปรุงและการพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน โดยควรใช้วิธีการวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ที่หลากหลาย และเหมาะสมกับผู้เรียน

จากที่กล่าวมา สามารถนำไปสู่การพัฒนาโมเดล EPCA ซึ่งเป็นโมเดลของการจัดการเรียนรู้ด้วยการสอดแทรกสมรรถนะสำคัญ เพื่อพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพครูด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ได้ดังภาพที่ 3

ภาพ 3 โมเดลของการจัดการเรียนรู้ด้วยการสอดแทรกสมรรถนะสำคัญ (EPCA)

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากการวิจัยในครั้งนี้

ผู้บริหารสถาบันผลิตครูและผู้ที่เกี่ยวข้องควรศึกษาและทำความเข้าใจเกี่ยวกับการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพครูด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ของนักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต แล้วนำไปประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับบริบทของแต่ละสถาบัน

ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการวิจัยเชิงคุณภาพเพื่อติดตามและประเมินสมรรถนะวิชาชีพครูด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ด้วยการสอดแทรกสมรรถนะสำคัญของนักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต
2. ควรมีการวิจัยเพื่อศึกษาและพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพครูด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ของนักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิตในด้านอื่น ๆ อาทิเช่น ด้านการวัดผลการศึกษา ด้านนวัตกรรมการศึกษา เป็นต้น

เอกสารอ้างอิง

Boonyanon, T., & Viphooparakhot, V. (2020). Guidelines for Teacher Functional Competencies Development in Schools Under the Chanthaburi Secondary Educational Service Area Office 17. *Journal of Educational Administration, Khon Kaen University, 16(2)*, 42-52. (In Thai)

Chareonwongsak, K. (2010). *Analytical thinking* (6thed.). Bangkok : Success Media. (in Thai).

Kessunk, P., Kumyon, A., Phutthasen, G., & Kessunk, O. (2019). Competency and Need Assessment for Professional Development in 21st Century, Loei Province of Teachers in Social Studies, Religion and Culture Learning Substance. *Rajamangala University of Technology Srivijaya Research Journal, 11(1)*, 132-145. (In Thai)

Likert, R. (1961). *New patterns of management*. New York : McGraw-Hill Book Company.

- Ministry of Education. (2019). *Guidelines for Developing Learner Competency at Basic Education Level*. Bangkok : 21 century. (In Thai)
- Office for National Education Standards and Quality Assessment (Public Organization). (2014). *Indicators and Criteria for Assessment of ONESQA, Round Four (2016-2020), basic education level*. Retrieved November 20, 2020, from http://www.thaischool1.in.th/_files_school/84101775/document/84101775_0_20170121-091453.pdf (In Thai)
- Office of the Basic Education Commission. (2010). *Teacher Competency Assessment Manual*. Retrieved February 16, 2010, from <http://www.tmk.ac.th/teacher/capacity.pdf> (In Thai)
- Office of the Education Council. (2020). *Proactive competency-based learning management*. Bangkok : 21 century. (In Thai)
- Regulations of the Teachers Council of Thailand on Professional Standards (No. 4) 2019. (2020). *Government Gazette*. No. 137, special part, pp. 10-14. (In Thai)
- Sebalo, L., & Teslenko, T. (2020). Future Teacher Training for Self-Education Activity in Physical Education at Elementary School. *Revista Romaneasca pentru Educatie Multidimensionala*, 12(1), 105-119. doi:10.18662/rrem/202
- Smithikrai, C. (2009). *Recruitment, selection and evaluation of personnel performance* (3rd ed.). Bangkok : Chulalongkorn University Press. (In Thai)
- Srisa-ard, B. (2017). *Preliminary research* (10th ed.). Bangkok : Suviriyasan. (In Thai)
- Suthasinobon, K. (2017). *Consciousness and ethics professional teacher*. Bangkok : Commercial World Media. (In Thai)
- Tanya, S. (2013). *Educational research methodology*. Nakhon Ratchasima : Nakhon Ratchasima Rajabhat University. (In Thai)
- The Institute for the Promotion of Teaching Science and Technology. (2021). “Teachers of the new era to competency-based learning management”, must-have item. *Academic articles, news*. Retrieved July 20, 2021, from https://www.ipst.ac.th/news/12598/teacher_ipst.html (In Thai)
- Udomphol, B., Tanapunyo, Phramaha, S., & Ruangsanka, R. (2020). Development of a Model for Enhancing the Competency of Buddhist Integrative Teacherhood of Students Teachers in Faculty of Education, Rajabhat University. *Journal of Research and Curriculum Development*, 10(1), 36-54. (In Thai)